

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Vår ref.: 12456 Kristin Halvorsen/TMS
Høring

Deres ref.:

Dato: 22.12.2016

HØRINGSUTTALELSE – GRØNN KONKURRANSEKRAFT

Fra CICERO Senter for klimaforskning, 22.12.2016

Vi takker for muligheten til å gi våre synspunkter på rapporten Grønn Konkurranseskraft fra regjeringens ekspertutvalg for grønn konkurransekraft.

Ekspertutvalget har en rekke interessante innspill til å kombinere offensive klimamål med en nærings- og innovasjonsstrategi som kan skape nye, klimavennlige og lønnsomme arbeidsplasser i Norge. Utvalget har lyktes i å engasjere store deler av næringslivet i å gjennomgå hvilke omstillinger som er nødvendige i ulike sektorer for at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050.

CICEROs viktigste innspill er:

- Det er viktig at regjering og Storting raskt avklarer hvilke konkrete forslag som vil bli fulgt opp. Dersom ulike næringsaktører må vente lenge på en slik avklaring, kan viktige beslutninger utsettes i påvente av tiltak som til slutt ikke kommer.
- Utvalget framhever de mulighetene som offentlig innkjøp gir til å aktivt bidra til det grønne skiftet. Det foreslås konkret å opprette et nasjonalt kompetansesenter for å støtte lokalt innkjøpsansvarlige. Dette er et godt forslag som raskt kan settes ut i livet.
- Utvalget anbefaler at regjeringen utreder behovet for endringer i petroleumsregimet og at det innføres sensitivitets- og risikoanalyser i forbindelse med utbygging og drift av nye felt.

11 veikart

Utvalget har mobilisert ulike sektorer til å diskutere og foreslå veikart på sine områder fram mot lavutslippssamfunnet. Det har vært en konstruktiv prosess i de ulike sektorene å gjennomgå hvilke omstillinger som er nødvendige på deres område for å bidra til at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050. En rekke ulike forslag og ønsker om tiltak har kommet inn. Mange av forslagene har til dels betydelig budsjettvirkning. En del av tiltakene kan sikkert settes i gang uten omfattende støtte og tiltak fra myndighetenes side. Det er en risiko for at slike tiltak utsettes, dersom det ikke raskt avklares om ulike tiltak vil bli innført. Hvis regjeringen til slutt bestemmer seg for å ikke gjennomføre mange av tiltakene, kan verdifull tid gå tapt. Derfor er tidsperspektivet for avklaring av utvalgets anbefalinger et viktig moment i seg selv.

Offentlig innkjøp

Rapporten påpeker at offentlige innkjøp kan benyttes offensivt for å etterspørre nye og klimavennlige teknologer og tjenester. Det offentlige gjør innkjøp for 460 milliarder kroner hvert år og er en stor markedsaktør. Lovverket er nylig endret og det er forventninger om at offentlige anskaffelser skal redusere miljøskade og fremme klimavennlige løsninger. Det er dermed åpnet et større handlingsrom for å bruke offentlige innkjøp aktivt for å fremme det norske grønne skiftet.

For å aktivt kunne utnytte de mulighetene som offentlig innkjøp gir for å bidra til klimavennlige løsninger, kreves det betydelig kompetanse. Slik kompetanse er det vanskelig for hver enkelt aktør, fra kommuner til store statlige virksomheter, å ha hver for seg. Utvalget foreslår at det opprettes et nasjonalt kompetansesenter som skal betjene lokale innkjøpsansvarlige. Det burde raskt kunne la seg gjøre å bli enige om at det er en god ide. På den måten kan 460 milliarder offentlige innkjøpskroner som allerede er bevilget, benyttes mer målrettet til klimaomstilling i løpet av kort tid.

Olje- og gassvirksomhet

Utvalget understreker at olje- og gassvirksomheten må fases ut når klimapolitikken strammes til og vi får stadig mer konkurransedyktige fornybare alternativer. Utvalget anbefaler at regjeringen bør gjennomgå hvordan et strengere klimaregime endrer risikoen knyttet til petroleumsvirksomheten og at det bør vurderes endringer i petroleumsregimet for å sikre at fellesskapet ikke tar økende risiko i et marked med økende etterspørselsutsikkerhet. Utvalget anbefaler også at myndighetene stiller krav om at det utarbeides sensitivitetsanalyser i forbindelse med planer for utbygging og drift av nye felt. Dette er interessante forslag som regjeringen bør følge opp.

Utvalget foreslår en satsing på CCS knyttet begrenset til punktutslipp på land. I den videre debatten mener vi at en mer omfattende satsing på CCS er interessant. Omfattende fangst og lagring av CO₂ er premisser for 2 graders scenariene, og det er avgjørende at man diskuterer virkemidler og initiativer som kan øke omfanget av CCS. Norge har lang erfaring fra slik lagring fra Sleipnerfeltet og fra Snøhvit og det finnes muligheter til lagring av CO₂ i formasjoner under havet der det tidligere var olje og gass.

Med vennlig hilsen
CICERO Senter for klimaforskning

Kristin Halvorsen
direktør